

Remissvar: En ny miljöprövningsmyndighet (KN2025/01878)

Handläggare: Ludvig Bydén

Datum: 14 november 2025

Inledning

Svensk Solenergi är Sveriges branschorganisation för solenergi, energilagring och energiteknik. Vi samlar projektutvecklare, investerare, installatörer, aggregatorer och energiteknikföretag som tillsammans driver utvecklingen av framtidens flexibla och hållbara elsystem.

Svensk Solenergi välkomnar initiativet att inrätta en ny miljöprövningsmyndighet som tar över miljöprövningsärenden från länsstyrelsernas nuvarande miljöprövningsdelegationer och miljöskyddsenheter. Förslaget har potential att skapa en mer förutsägbar, rättssäker och effektiv prövningsprocess.

Inför denna omfattande reform vill vi särskilt lyfta fyra punkter som behöver beaktas.

1. Likabehandling och rättssäkerhet

Vi delar regeringens bedömning att en centraliserad prövningsmyndighet kan bidra till ökad likabehandling genom att harmonisera hur ärenden bedöms över landet.

I dag varierar både handläggningstider och tolkning av miljöbalkens tillämpning avsevärt mellan länsstyrelser, vilket skapar osäkerhet för aktörer som vill anlägga solparker och energilager.

En samlad myndighet med gemensamma rutiner, digitala processer och specialiserad kompetens kan motverka dessa skillnader och öka förutsebarheten i besluten.

Det är viktigt att den nya myndigheten behåller en stark regional närvaro och förståelse för lokala förhållanden. Prövningar av solparker, batterilager och annan förnybar energiproduktion kräver god kännedom om lokala markförhållanden, elnätscapacitet och planeringsförutsättningar. En alltför centraliserad struktur riskerar att förlänga beslutsvägarna och minska flexibiliteten.

2. Gemensam handläggning – en viktig förbättring

Vi ser särskilt positivt på införandet av den nya bestämmelsen i 19 kap. 2 a § miljöbalken om gemensam handläggning av ärenden som har samband med varandra.

För solparker, som ofta omfattar flera typer av verksamheter, exempelvis jordbruksaktiviteter, batterilager och vattenverksamhet, kan samprovning innebära:

- kortare ledtider,
- minskat dubbelarbete, och
- mer samordnade och rättssäkra beslut.

Detta är en konkret och välkommen förbättring.

3. Kompetensförsörjning och genomförande

Samtidigt ser vi behov av en tydlig plan för uppbyggnaden av den nya myndigheten. Redan idag råder brist på erfaren handläggningskompetens inom miljöprövningsområdet.

Om prövningsärenden, övergångsvis, både ska avslutas vid länsstyrelser och hanteras av den nya myndigheten riskerar detta att tillfälligt förlänga handläggningstiderna. Regeringen bör därför redovisa hur rekrytering, kompetensöverföring och utbildning ska säkerställas för att myndigheten ska kunna upprätthålla både tempo och kvalitet under övergången.

Det är viktigt att den kompetens som redan finns inom länsstyrelsernas miljöprövningsenheter i möjligaste mån överförs till den nya myndigheten. En strukturerad kompetensöverföring är avgörande för att säkerställa kontinuitet och undvika flaskhalsar under uppstartsfasen.

Vi vill även uppmärksamma konsekvenserna av de övergångsbestämmelser som föreslås i Tillståndsutredningen (SOU 2024:98), där solparker som redan prövats enligt 12 kap. 6 § miljöbalken skulle behöva omprövas retroaktivt via det nya granskningsspåret. Till och med september 2025 hade totalt 2 117 solparksärenden inkommit till Sveriges länsstyrelser, varav 1 935 (92 %) är anmälningar enligt 12 kap. 6 §.

Om samtliga skulle omprövas av den nya myndigheten skulle det innebära en orimlig belastning vid myndighetens uppstart, parallellt med prövningen av nya ärenden. Vi anser därför att befintliga 12:6-beslut automatiskt ska konverteras till igångsättningsbesked och att inga retroaktiva omprövningskrav ska införas. De aktörer som följt gällande regelverk ska inte drabbas av efterhandsändringar.

4. Budget

Det är avgörande att den nya Miljöprövningsmyndigheten tilldelas en realistisk och långsiktigt säkerställd budget.

Myndigheten måste ha tillräckliga resurser för att bygga upp kompetens, digitala system och handläggningskapacitet. Erfarenheterna från länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer visar att underfinansiering snabbt leder till ökade handläggningstider och försämrad rättssäkerhet.

För att reformen ska få avsedd effekt krävs därför stabila anslag och ett tydligt uppdrag att prioritera effektivitet, digitalisering och likvärdighet i hela landet.

Samlad bedömning

Svensk Solenergi tillstyrker förslaget om att inrätta en ny myndighet för miljöprövning och ser det som ett viktigt steg mot en mer enhetlig och rättssäker tillståndsprocess.

För att reformen ska lyckas krävs ett välplanerat genomförande där myndigheten ges tillräckliga resurser, behåller lokal förankring och bygger vidare på den kompetens som redan finns i dagens system.

En effektiv och rättssäker miljöprövning är en nyckelfaktor för att Sverige ska nå sina klimat- och energimål.

Vänliga hälsningar,

Anders Härpe tillförordnad vd Svensk Solenergi